

[Hartel.]

Slægtled, havde berettiget Handelen til at forvente en anden Skæbne, end der vil blive den til Del efter dette Lovforslag.

Det er jo en ejendommelig Skæbnens Ironi, at man her i dette høje Ting hævder uimodsagt, at Stødet til denne Lovgivning er udgaaet fra den Mand, som i sin Tid ogsaa i dette Ting stod som Frihandlens ypperste Talsmand.

Med Hensyn til den handelspolitiske Side vil de Forhandlinger, der skal finde Sted med Tyskland i den nærmeste Tid, blive Prøvestenen for Systemets Værdi, og vi afventer med meget stor Spænding Resultatet af disse. Men vi ser jo et afgjort Brud med Slægtleds Politik paa det økonomiske Omraade i denne Lov, og derfor kan ingen tage os det ilde op, at vi stiller os afventende og forsigtige over for Udviklingen.

Valutacentralen angives jo officielt at have tre Formaal. Det ene er dette at sikre Landet den nødvendige Valuta og vel ogsaa at opretholde en bestemt Vexelskurs. Hvorledes er det nu med Valutaen? Ja, siden Udgangen af 1930, hvor Danmark havde en Guldbeholdning paa 172 Mill. Kr. og en Valutabeholdning paa 99½ Mill. Kr., var det vist, har der indtil nu været en Nedgang, saaledes at Guldbeholdningen i Dag kun er 118 Mill. Kr., og der er en negativ Valutabeholdning. Endnu saa sent som i November Maaned dette Aar har Nationalbankens Valutabeholdning vist en Tilbagegang paa 2 Mill. Kr. Andre Lande som Sverige, der ikke fuldt har dette System, har haft væsentlig Fremgang baade i Guldbeholdning og Valutabeholdning siden 1931, og selv Norge, hvis Forhold paa mange Maader ligner vore, og hvor de økonomiske Forhold jo ikke i et og alt er de mest gunstige, har ogsaa haft en om end kun ringe Forbedring i samme Tidsrum. Det vil derfor være rimeligt at spørge, om denne Lovgivning i det hele taget er egnet til at opfylde det Hovedformaal, som den siger sig at have.

Den højtærede Handelsminister har tidligere stillet i Udsigt, at han vilde fremlægge et Slags Valutabudget. Jeg vil meget tilraade, at denne Tanke kommer til Udførelse, idet jeg ikke ser rettere, end at som Udviklingen er, gaar det i den forkerte Retning med det Hovedformaal, som Loven siger sig at have, og det endog paa et Tidspunkt, hvor Handelsbalancen forbedres i den Forstand, at Merindførselen er i Tilbagegang.

Den handelspolitiske Side af Sagen

nævnte jeg før, da jeg omtalte Forhandlingerne med Tyskland, og vi vil jo til sin Tid se Resultatet af disse.

Saa kommer endelig Valutacentralens beskæftigelsesmæssige Side. Bedømmelsen af denne Side af Opgaven kan bedst ske gennem en Betragtning af Arbejdsløshedstallene, som jo er en Slags Barometer for Beskæftigelsen. Vi kan heller ikke dèr anerkende, at der er nogen virkelig Forbedring under dette System. Der er over 17 pCt. ledige i Hovedstaden og 25 pCt. i Provinsen; der er vel over 100 000 arbejdsløse i Dag og Udsigt til flere i den kommende Tid. Det forekommer mig ikke, at man paa noget af disse Punkter har noget som helst at raabe Hurra for i Forbindelse med denne Lovgivning, og saa har vi jo dog paa forskellig Maade ved Prisudviklingen udefra haft Medgang i den Tid, denne Lovgivning har bestaaet.

Jeg beder endelig den højtærede Handelsminister klare et Problem for mig. Det er dette: naar vi overalt mødes af Kravet om at købe og sælge i Forholdet en til en, hvorledes vil man da i det lange Løb kunne magte at afvikle vor Statsgæld og Kommunegæld, der i alt kræver en Forrentning af 110 Mill. Kr. om Aaret plus ca. 40 Mill. Kr. i Afdrag? Det forekommer mig, at disse to Ting staaer til hinanden som Ild og Vand, og at vi i det lange Løb, hvis Kravene til os skærpes, vil komme ud i Betalingsvanskeligheder. Netop under Hensyn ogsaa til dette Punkt fremhævede jeg under en anden Forhandling i dette høje Ting det urimelige i, at vi opfyldte vore Forpligtelser paa en Række af vore Laan, de saakaldte „guldrandede“ Laan, i Guld medens man i tidligere Tider havde afviklet vore Forpligtelser i Papir-Sterling. Jeg ser ikke rettere, end at der paa denne Konto, da jo Stillingen i øvrigt er tilspidset, kunde være opnaaet betydelige Besparelser. I denne Forbindelse vil jeg ogsaa sige, at det forekommer mig, at Nationalbanken med den Pengepolitik, som nu er indledet og ført i en længere Tid, faktisk gør Vanskelighederne større. Det er jo en Art Deflationspolitik, der nu drives af Nationalbanken. Diskontoen er holdt oppe igennem et længere Tidsrum med den pudsige Motivering, at man er bange for en ny Valutaaktion fra Landbrugets Side. Der er vist ikke mange Medlemmer i dette høje Ting, der tror paa denne Forklaring, men den gives i det mindste til bedste. Endelig er Obligationsbeholdningen formindsket endog saa stærkt som med over 50 Mill. Kr. i November Maaned. Det vil sige, at vi staaer over for en Politik, hvis Endemaal kun kan